

Ajánlások
a
„Párbeszéd a vidékért” Egyesület,
az MTA Társadalomkutató Központ Stratégiai Tanulmányok Programbizottsága
és az
MTA Regionális Kutatások Központja
közösen rendezett, az
Aprófalvak lépéskényszerben
című, 2008. február 26-án tartott konferenciájáról

Az ”Aprófalvak lépéskényszerben” c. konferencia előadói és résztvevői felhívják a figyelmet,

- hogy **a magyar falvak**, s különösen **az aprófalvas vidékek komoly veszélyben vannak**, további pusztulásuk, szélsőséges társadalmi polarizációjuk folytatódása megakadályozhatja, hogy az ország jelentős tájai a jövő számára fenntartható értékeként hasznosuljanak.
- hogy **a jelenlegi** települési és térségi, agrár- és vidékfejlesztési **támogatási és pályázati rendszerek nem alkalmasak** sem e területek tartós felzárkóztatására, sem a regionális tekintetben is igen differenciált vidék-problémák megoldására.
- hogy **a magyar vidék felzárkóztató fejlesztése integrált szemléletet**, „gondos és finom” módszereket **igényel**, **a nemzeti és az európai tervezési és fejlesztési lehetőségek a jelenleginél sokkal ésszerűbb és hatékonyabb összehangolásával.**

A közeljövőt illetően a döntéshozóknak ajánljuk,

- hogy a támogatási és pályázati rendszerekben **a vidéki térségek és települések preferenciáit ne csökkentsék**, se arányaiban, se a területi lefedettségét tekintve.
- hogy **a vidék elérhetőségét, közlekedési feltártságát tovább javítsák**, úgy, hogy falvaink és tanyáink alkalmasak legyenek az új urbánus (posztmaterális) igények befogadására és kielégítésére is.
- **a földkérdés sürgős megoldását**, mert az a vidéki területek eltartó képességének, a falvak jövőjének kulcskérdése. Ennek megfelelően kellene/lehetne szorgalmazni

speciális, lokális megoldásokat is, különös tekintettel a közhasznú, tájfenntartó agrárkörnyezet-védelmi lehetőségekre.

- **a vidéki falusi iskolahálózat jövőjét** a másik olyan **kulcskérdésnek** tekintsék, melyet csak **a lokális közösségekre és az egész magyar társadalom szolidaritására építve** lehet érdemben megoldani.
- mindenképpen és sürgősen lássanak hozzá az arra illetékesek **az aprófalvak és térségeik gettósodásának a mérsékléséhez**. A 300 súlyos válsággal küzdő vidéki település között már nemcsak aprófalvak, hanem nagyközségek és kisvárosok is találhatóak. Egyértelműen olyan politikára volna szükség, amely **felvállalja a konfliktusokat és szinergiát is biztosítva vidéki célprogramok sokaságát indítja el a szegregáció mérséklésére**.
- **hogy az önkormányzati működés és működtetés elengedhetetlen reformját ne halasszák tovább**. E reformnak a lokális vidéki közösségek megújulását, újjászerveződését is szolgálnia kellene.

Összeállította: Dr. Csatóri Bálint, az Egyesület alelnöke, a konferencia moderátora

Kelt, Budapesten, 2008. február 26-án